

Tanácselnökök értekezlete

A Minisztertanács péntekre összehívta a parlamentbe a fővárosi tanács, a megyei tanácsok és a megyei jogú városi tanácsok vb elnökeit. Az értekezleten részt vett Fehér Lajos, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Minisztertanács elnökhelyettese, Kiss Károly, az Elnöki Tanács titkára, Nagy József néppolitikai miniszter.

A tanácskozást dr. Dallos Ferenc, a Minisztertanács tanácsszervek osztályának vezetője nyitotta meg, majd Fehér Lajos, a kormány elnökhelyettese tájékoztatta a résztvevőket az időszerű kül- és belpolitikai kérdésekről. Ezt követően dr. Maróti János, a Minisztertanács tanácsszervek osztályának helyettes vezetője tartott beszámolót „A tanácsok helyi iparpolitikai feladatai” címmel.

A beszámoló vitá követte, majd dr. Dallos Ferenc mondott zárszót. (MTI)

Az idén befejezik a kiskunsági és a nyugati-főcsatorna építését

A Vízügyi Építő Vállalat dolgozói másfél évvel ezelőtt kezdték meg a kiskunsági és a nyugati-főcsatorna építését, s az idén már mindkét helyen befejezi a munkát. A keleti-főcsatornából elágazó nyugati-főcsatorna 43 kilométer hosszú új medre már lényegében elkészült. Az első 13 kilométeres szakaszt tavaly átadták és másodpercenként 4–5 köbméter vizet szállítottak az öntözőtelepeknek. Az idén a mederoldalak védelmi munkálatait kell elvégezni. Fűvesítik a partot, s a víz két szélén 2–3 méteres sávban nádat telepítenek, hogy lecsendesítsék a hullámvérést és megakadályozzák a part-kimosást, partomlást. A befejező munkákhoz tartozik még hídépítési feladat is. Így el kell készíteni a Polgár köz-ségből Tiszavasváribá, Hajdúnánásra és Hajdúböszörménybe vezető utak hídjait. Ezenkívül a főcsatorna med-

■ 43 kilométeres új meder

■ 32 ezer holdat lehet öntözni

re alatt betoncsövön kell át-bujtatni a Királyár vizét és zsilipet is kell még építeni a csatorna legalsó szakaszán. A tervek szerint decemberben kerül sor a hátralevő 30 kilométeres szakasz átadására, de már ezen a nyáron csaknem kétszer annyi vizet kap belőle a mezőgazdaság, mint tavaly.

Az idén előreláthatóan májusban megkezdik a vízszolgáltatást a kiskunsági főcsatorna első ötkilométeres szakaszán. A soroksári Duna-ág-ból vezet el majd másodpercenként öt köbméter vizet és egyelőre a tassi Petőfi és Rákóczi termelőszövetkezet földjeit öntözi. Az év végére viszont teljesen elkészül a csaknem 60 kilométer hosszú főcsatorna, s jövőre másodpercenként 15 köbmé-

ter vízzel segíti a mezőgazdaságot. A kiskunsági főcsatorna érdekessége, hogy felhasználja az Ós-Duna két szakaszát, a jelenlegi Kígyós-ér és a Bak-ér medrét. Ezért csaknem 20 kilométer hosszú szakaszon alig kellett földmunkát végezni. Az idén már csak mintegy százezer köbméter földmunka maradt hátra, de egyúttal be kell fejezni öt új híd és három zsilip építését is. A hidakat úgy állítják össze, hogy később megtoldhassák, ha az öntözés jelentős továbbfejlesztése miatt sor kerül a meder kiszélesítésére. A bővítéssel majd a másodpercenkénti 15 helyett 42 köbméter vizet vezethet el a főcsatorna a soroksári Duna-ágból és így 32 000 hold öntözését teszi lehetővé. (MTI)

Új kor krónikásai

Járasszerte tavaszi rügyeket bontogat a honismereti szakkörök élete. Egy-egy pedagógus irányításával tucatnyi iskolás kutatja, gyűjtögeti faluja múltjának és jelenének történelmet idéző eseményeit, adatait. Új kor krónikásaivá csaptak fel, hogy a népelet régebbi és mai jellemzőit a felszabadulás 20. évfordulóját ünneplő nemzet és majd a történelemtudomány asztalára helyezzek.

Csak az ünnepre készülés kötelező programja-e a honismereti mozgalom, vagy hosszú, kitartó és széles körű történelmi, néprajzi, társadalmi kutatómunka kezdete? A cél az, hogy mindkét szerepét betöltsse. E mozgalom hosszú életének és tartalmasságának titka — a szeretet. Többfelé találkoztam olyan pedagógusokkal, akik valósággal beleszerettek e sokszínű munkába. A bálványi iskolaigazgató számára az alkotómunka legszebb óráit jelenti a kutatás és a krónikaírás. Molnár Imre tápi tanár szerényen a háttérben maradva „hozta össze” a falumúzeumot és sugalmazta a nagyműtű község „történelemkönyvének” megírását. A hozzájuk hasonló pedagógusokra nem kellett rászógni a honismereti munkát, mondván: szakos tanár, kötelessége végezni a 20. évforduló tiszteletére! Őket valami belső fűtöttség; a táj, a nép, a szülőföld szeretete szította a nemes és szép mozgalom élére.

Talán még a községi szakkörvezetők mindenikében sem élt az a belső bizonyosság; mily érdekes és jelentős feladattal bízták meg. Talán sokan csak a legutóbbi tanácskozáson eszméltek rá a honismereti mozgalom politikai, pedagógiai és tudományos szerepére. A megbeszélésen részt vevő dr. Bálint Sándor professzor, az egyetemi néprajzi tanszék vezetője és dr. Ferenczy Imre, a néprajzi tanszék adjunktusa oly sok szeretettel, a néphagyományok oly nagy tiszteletével szólt a honismereti munka szépségéről, hogy valamennyi szakkörvezetőben felébresztette a hivatástudatot. Mindannyian megértették: szebb és nagyobb a megbízatásuk, mint hitték. A szegedi táj, a tanyavilág népeletének megannyi jellemzőit, történelmi, szociológiai, néprajzi kincseit kell felfedezniük. Írásos emlékek nem őrzik, csupán az „első archeológia”, az élőszavas néprajz ad távlatot, iránytűt a történelmi kutatáshoz. A kis krónikások falusi rajai egyben — mint szorgos méhek a mézet a kaptárba — összehordják húszéves szabadságunk gazdasági, társadalmi, közművelődési eredményeinek beszédes adatait is. A honismereti mozgalomnak ez a kettős megbízatás adta: krónikásai válni letűnt időknek és élő korunknak.

Hogyan teljesítheti maradéktalanul? Ismét idézem Bálint professzor megjegyzését: a legfontosabb a szeretet. Szeretni a népet, a tájat, a nemzet történelmét. Szeretni a néphagyományt, melyben a magyar parasztság lelke él. És szeretni ezt a sok türelmet, utánajárást igénylő kutatást, gyűjtögető munkát, mellyel a — már csak szokásokban, gyengülő emlékezetekben, egyes régi eszközökben, tárgyakban élő — népi kincset megmentjük az utókor számára...

Persze, ez csak egyik feltétel. Igaz, a legfontosabb. De számos más tényező buzdíthatja a hivatást érző pedagógust e munkájában. A honismereti szakkör mórálhalmi, ruzsai és tápi vezetői elmondták, hogy a községi tanács anyagilag segítette a vaskos falukrónika születését. Tápién ugyanakkor helyiséget juttattak a falumúzeumnak és a közeljövőben épülő művelődési otthonba már betervezik a falumúzeum tágas termét is. A tanács jószándékú figyelmessége serkenti — a közömbössége, szűkmarkúsága ellenben kerékkötőjévé válhat e sokra hivatott mozgalomnak.

A néprajzi, szociológiai anyaggyűjtésben sok függ a szakkörvezető leleményességétől. Molnár Imre tanár például az úttörőexpedíciók „utazásait” úgy irányítja, hogy a nagy műhöz maguk is hozzájáruljanak egy-egy „tég-lácskával”. A fotoszakkört többnyire mindenkor helyesen kapcsolják be ebbe a munkába. Igen ösztönzően hatna azonban, ha a tanácsok pályázatot hirdetnének a legjobb képek díjazására. A helytörténeti kiállításról szólva dr. Börcsök Vince tanár, a honismereti mozgalom megyei szakreferense ajánlotta a körvezetőknek, hogy egy-egy részt, sarkot jelöljenek ki a tsz-ek és a jelentősebb intézmények számára, ahol maguk mutatják be eredményeiket, sikereiket. A huszadik évfordulót köszöntő kiállítások megrendezése ne csupán a szakkörvezető tanár gondja legyen, hanem a községi tanács, a Hazafias Népfőnt, a nótanács is vállaljon részt benne. A helység felszabadulásának nagy napjait idéző tárgyakat (katonaruhákat, sisakokat, emléktárgyakat, használatlan fegyvereket stb.) felkutatni és bemutatni a kiállításon, szemelvényeket és visszaemlékezéseket lejegyezni a felszabadulás történetéről — mindez széles körű munkát kíván. Közös, összehangolt munkát.

Írásom azzal kezdtem: tavaszi rügyeket bontogat a honismereti szakkörök élete. Azzal a féltő intéssel szeretném befejezni: fél munkát végzünk, ha a 20. évforduló rendezvényei, ünnepségei után hagyjuk elfonnyadni e frissen fakadt virágokat. Ha szétszéledni hagyjuk a méhszorgalommal gyűjtögető rajokat, azaz a szakköri csoportokat, a történelemtudomány és az iskolások szülőföldszertető emberré nevelése egyaránt azt kívánja, hogy a honismereti mozgalom hosszú és munkás életet éljen.

BALOGH ÖDÖN

Virágos lesz a Szilléri sugárút

(Tudósítónktól)

Szegeden a II. kerületi népfőntbizottság elnöksége elkészítette 1965. évi munkaprogramját. Elhatározták, hogy az eddiginél is szélesebb tömegeket vonnak be a népfőntmunkába. Többet beszélgetnek az emberekkel, ügyes-bajos dolgaikban segítenek.

A tanácsülések előtt — a II. kerületi tanács végrehajtó bizottságának javaslatára — elbeszélgetnek az emberekkel a tanácsülés elé kerülő beszámolókról. Eszrevételeiket és javaslatukat meghallgatják, hogy a kerületi tanács az érintett probléma valamennyi kérdésével foglalkozhasson.

Egyebek között elhatározták azt is, hogy már most felhívják a lakosság figyelmét a „Virágos Szegedért” mozgalomra. Különösen a nemrég elkészült Szilléri sugárút lakóit akarják megnyerni, hogy parkosítsák házuk előtt a térséget. Így nyáron a Szilléri sugárút is virágoktól fog pompázni.

A II. kerületben a népfőnt körzeti bizottságainak is elkészült az idei programja. Sok megvalósításra váró

feladatot tűztek maguk elé. A rókusi körzeti bizottság például azt kezdeményezte, hogy tavaszra több pihenőpadot helyezzenek el a hosszú Tavasz utcában. Az I-es Kórház orvosainak közreműködésével anketákat tartanak, így segítik a körzeti egészségügyi felvilágosító munkát. A fodortelepi körzeti bizottság a hátralevő téli időszakban a TIT-tel és a nótanácssal együtt 9 különféle témából tart ismeretterjesztő előadást.

Czúkár György

Az Opus Pacis intéző bizottságának és az Országos Béketanács katolikus bizottságának ülése

Az Opus Pacis intézőbizottsága és az Országos Béketanács katolikus bizottsága csütörtökön együttes ülést tartott. Az ülésen részt vett: dr. Hamvas Endre kalocsai érsek, a püspöki karnak, az Opus Pacis intézőbizottságának és az Országos Béke-

tanács katolikus bizottságának elnöke, a római és görögkatolikus egyház számos vezetője, köztük dr. Ijjas József c. püspök, csanádi apostoli kormányzó.

Az ülést dr. Hamvas Endre érsek, az Opus Pacis intéző bizottságának és az Országos Béketanács katolikus bizottságának elnöke nyitotta meg, majd dr. Beresztóczy Miklós főtákar tartott előadást az elmúlt év egyházi eseményeiről, valamint a papi békemozgalom tevékenységéről és további feladatairól.

A jelenlevők egyhangúlag tudomásul vették a főtákar beszámolót és a munkaprogramot. Dr. Vitányi György c. prépost, Budapest szentimre- városi plébánás az Országos Béketanács katolikus bizottságának főtákarhelyettesi feladatainak elvégzésével bízták meg. (MTI)

5 éves tervünkben épült

1961-ben kerekén 10 ezerrel nőtt az egyetemek, főiskolák és felsőfokú intézetek hallgatóinak száma hazánkban. Új kollégiumok, diákotthonok épültek szerte az országban. Képünkön: a debreceni Agrártudományi Egyetem impozáns, 600 személyes diákszállója.

A főművezető a szanki gázkitörésről

Hírt adtunk róla: Szankon, az egyik olajkút fúrása közben kitört a gáz a föld alól. Az 1768-ik méteren még nem volt semmi baj, de 1769 méter mélységben bekövetkezett. A szegedi olajmező valamennyi munkahelyét azonnal riasztották. Vad János főművezető telefonált Szankról Üllésre is, ahol már jól tudták a dolgozók, mi is az a gázkitörés, hiszen emlékezzetesen izgalmas napokat éltek át vele kapcsolatban nem is olyan régen.

Most Vad Jánosé a szó, aki az első perctől kezdve irányította s maga is részt vett a berendezések mentésében.

— Nehéz szavakban viszszaadni azt a látványt, melyet a kitörő gáz produkál. Lenyűgöző és rettenetes egyszerre. A túlnyomásos rétegből egyik pillanatról a másikra 60 méter magasságba vágta fel a homokot, sarat, vizet. A mentéssel egy pillanattal sem volt szabad késlekedni — meséli. — Elsőnek az Orosházán tartózkodó Újvári Béla mentőbrigádja érkezett a helyszínre. Ők dolgoztak az üllési gázkitörésen is. Hamarosan odaérték azok az üllési olajmunkások, akik éppen műszakban voltak.

Sokan jöttek? — Nem is annyira a létszám fontos ilyenkor, hanem a mentésben résztvevők tudása, lelkesedése. S ebből a szempontból mindenki megállta helyét. Az üllésiek közül például Borsos János

művezető, Mód István és brigádja, köztük Csizmeg István, Fodor Imre vált ki különösképpen. De az én szanki csapatom is jó munkát végzett. Még a két gépkocsivezetőn, Kiss Jánoson és Nagy Imrén is sok múlt.

Mint tudjuk, a fúróberendezéseket, a torony kivételével rövidesen kimentették, s igen tetemes kártól szabadult meg az olajbányászok hősiességének eredményeként a népgazdaság. Pedig az első, az orosháziak, szankiak, üllésiek számára még az alapvető munkakörülményeket sem tudják biztosítani, ami ilyen rendkívüli eseménynél természetes is. Az üllési munkások például ugyanabban az átázott, latyakos munkaruhában érkeztek haza a gépkocsi tején, amiben részt vettek a mentésben.

— A veszélyen most már túl vagyunk — mondja Vad János. — Bár a kút még változatlanul ontja magából a sarat és vizet, s ömlik a gáz, de mihelyt beszakítják a fúrást, megnyugszik a háborágás. Hiába, mi olajbányászok állandó harcban állunk a föld mélyében meghúzódó erővel.

A Magyar Távirati Iroda tegnap jelentette, hogy a hetedik napja változatlanul működő kitörést „ráfúrással” próbálják megszüntetni. Az alap és fúróberendezés megépítése több napot vesz igénybe.

